

Carrie Tanis

Verloren in Verlichting

Voorwoord

Tijdens een van mijn reizen plofte een jongeman in Mumbai neer op de stoel naast me in het vliegtuig naar New York. Hij groette en vertelde terug te vliegen naar zijn volgens hem te materialistische ouders. Zelf verbleef hij vier maanden in India onder de hoede van een goeroe.

Na een kort gesprek verontschuldigde hij zich. Hij wilde mediteren. Hij kroop onder een lap textiel en zette zich in de lotushouding. Bewegingloos en lang. Hij rook niet fris maar maakte verder een sympathieke, wat wereldvreemde indruk toen we daarna nog wat van gedachten wisselden.

Hoe meer ik nadacht over deze jongen en me een voorstelling van zijn achtergrond maakte, hoe meer ik mijn fantasie erop losliet.

Het resultaat is dit verhaal, dat de lezer meevoert naar India, Sri Lanka, Egypte en Syrië.

Carrie

Helen had het voelen aankomen: hij had weer dat rusteloze en dat afwezige. Nee, ze kon hem niet meer tegenhouden. Hij moest en zou een tijdje op reis gaan. 'Naar India,' had hij gezegd. God, wat had ze geprobeerd hem op andere gedachten te brengen. Ze wist als geen ander hoe kwetsbaar hij was. Niet lichame-lijk; hij had nu als twintigjarige dat lange blonde Scandinavische uiterlijk van haar, een gezond lijf en ook die jeugdige uitstraling. Háár zesenvestig jaren brachten kreten van ongeloof. Nee, Lucas' kwetsbaar-heid, vond ze, zat hem in zijn te gevoelige zachtaardi-ge karakter. Hij raakte gauw uit zijn evenwicht; soms neerslachtig en conflict mijdend. Zo tegengesteld aan Arthur, zijn vader, met zijn nuchtere zakelijkheid. Ar-thur had grote moeite met zijn slappe in het niets sta-rende zoon als er over zaken als investeringen, ren-dementen en extra winsten gesproken werd. Hij er-gerde zich dan ook voortdurend, telkens als hij de toekomst van het bedrijf met hem ter sprake wilde brengen.

Ze waren dan als vreemden voor elkaar. Arthur hoopte, tegen beter weten in, toch nog van zijn enige zoon een slimme medewerker voor zijn onderneming te maken. De in- en uitvoerhandel van granen, zaden en noten zou hij dan later kunnen overnemen, zoals hijzelf na zijn huwelijk met Helen de zaken van haar vader verder had uitgebreid en ten slotte geheel naar zich had toetrokken.

Hij had zich willen bemoeien met de verdere oplei-

ding nadat Lucas zijn vwo-diploma haalde, maar een gevoel van machteloosheid om zo veel zweverigheid en afwezigheid van belangstelling voor het reilen en zeilen van hun inkomstenbron, verlamde zijn inbreng. Hij keerde zich van zijn zoon af, hoewel die na een jaar overdoen, tegen Arthurs verwachting in, zijn diploma haalde als een van de beste van zijn jaargang.

‘Lucas wil graag een poosje naar India. Heeft hij het er met jou nog over gehad?’ vroeg Helen toen Arthur ‘s avonds naast haar in bed schoof.

‘Ik word gek van die idioot. Hij heeft zijn studie nog niet afgerond. Twintig jaar en alleen maar wat algemene kennis. Wat moet die dromer in godsnaam in India? Ik heb hem gezegd economie te gaan doen, maar hij keek me vol onbegrip aan. Ik ben er verder maar niet op doorgedaan.’

‘Als hij terugkomt wil hij filosofie gaan studeren. Later zal hij het reisgeld terugbetalen,’ zei Helen zachtjes. Arthur had een opvliegende aard en ze wist na zo’n twintig jaar huwelijk hoe ze zijn haantjesgedrag naar toegefelijheid kon ombuigen.

‘Van mij krijgt-ie geen cent,’ bromde Arthur. ‘India! Zeker om de vroegere hippies te gaan imiteren. Ik laat het aan jou over om hem van dat krankzinnige idee af te brengen.’

Met een intonatie waar hij nogal gevoelig voor was, verzuchtte Helen: ‘Arthur, Lucas heeft die reis al geboekt. Ik heb urenlang geprobeerd het uit zijn hoofd te praten, maar hij heeft zich vastgebeten in dat India.

Ik zei hem dat ik het er met jou over zou hebben.'

Omdat Arthurs onmiddellijke reactie uitbleef, voegde ze er zachtjes aan toe: 'Ik denk dan maar dat hij zal terugkomen als een vent die iets van de wereld heeft gezien.'

India

Nieuwsgierig stapte hij de vliegtuigtrap af. Het leek of zijn knieën op slot zaten. Stijf door de lange zit naar Mumbai. Het laatste stuk van Dubai af had hij opgevouwen tussen twee zweterige, slechts Hindi sprekende Indiërs moeten zitten. Hij had een betere plaats kunnen boeken, maar de economy leek een uitdaging om mee te maken. Ingesloten door het zwijgende tweetal maakten zijn gedachten een dwaaltocht. Eindelijk weg van die eeuwige gesprekken over geld en bezit, waar niemand de tijd nam zich eens te bezinnen waar we in de ratrace naartoe willen. Afgezien van een enkeling op school draafde iedereen maar door met oppervlakkige praatjes en doelloze bezigheden. Ook Helens eeuwige bezorgdheid bestond uitsluitend uit afgezaagde oneliners. Wel lief trouwens. Maar ook Helen leefde in de wurggreep van het materialisme; om van Arthur, zijn 'bezorgde vader' maar niet te spreken. Verstikkende gevoelens van 'hier niet thuis te horen' dreigden zijn liefde voor hen te overschaduwten.

Lucas had veel gelezen over India en was gefascineerd geraakt door de geestelijke toestand van goeroes. Hij wilde van Mumbai uit naar het zuiden langs de Malabar Coast afzakken. Het daglicht begon ongemerkt de nacht te verdringen toen hij de aankomsthal en een

klamme warmte binnen stapte. Een kluwen smalle Indiase jongenshanden ontfutselde hem zijn losjes gedragen rugzak. Het elkaar verdringende groezelige groepje wees naar de vele taxi's. Lucas volgde haastig het jongetje dat als overwinnaar met zijn spullen wegliep.

'Hotel, hotel, name, name, money, money!' riep het ventje, terwijl hij de rugzak in een roestig vehikel wierp en zijn smoezelige hand ophield. Lucas gaf hem twee euro en zou later algauw het Indiase waardeoordeel over een euro beseffen; het dagloon van vele armen.

Het reisbureau in Apeldoorn, waar hij zijn wensen voor het begintraject voorlegde, had voor hem het hotel Meridien in het centrum van Mumbai geboekt. Vandaaruit zou hij zijn weg zelf zoeken, waarbij de te maken kosten geen rol speelden. Hoewel hij zich thuis afzette tegen 'die eeuwige gesprekken over geldzaken', had hij als vanzelfsprekend deelgenomen aan een leven zonder materiële zorgen. Helen had haar eigen aanzienlijke vermogen en ze zou Lucas altijd alle steun geven, totdat hij zichzelf uit erfenis of op eigen kracht kon handhaven. Hij had moeten beloven haar op de hoogte te houden van zijn verblijfplaats, dichtstbijzijnde bank en internetmogelijkheden. Satellietverbinding per telefoon werkte niet altijd op grote afstand vond ze sinds haar door een echo verstoorde gesprek met een vriendin in Kenya. Ze had een creditcard voor hem laten aanmaken, zodat ze zich geen

zorgen hoefde te maken over zijn mogelijke geldproblemen...

‘Ik heb niet veel nodig en ik kan onderweg toch zeker wel werk vinden!’ had hij gezegd toen Arthur in de buurt was en het gehoord moest hebben.

‘Doe niet zo wereldvreemd, Lucas’, verzuchtte Helen. ‘Doe zo veel mogelijk wat je gewend bent. Je hebt meer aan zo’n reis met het nodige comfort, dan dat je probeert te leven zoals de mensen daar.’

‘Ik zal wel zien, mam. Ik kom er wel.’ Financieel onafhankelijk was hij nooit geweest en over de vooruitzichten op dit gebied leek niet nagedacht te worden.

‘Hotel Meridien, please,’ beantwoordde Lucas de vragende blik van de man achter het stuur. Kreunend zette het roestige vehikel zich met aarzelende schokken in beweging.

‘Meridien hotel very nice,’ zei de man en Lucas begreep dat geen nadere adresaanduiding nodig was. Met zijn lange lichaam opgevouwen op de achterbank bekeek hij door het open raampje de omgeving waarin ze van het vliegveld naar de stad reden. Scherper kijken: godallemachtig! Gezichtsbedrog? Maar nee, het drong plotseling tot hem door dat een paar honderd meter van de weg af tientallen mensen gehurkt hun behoeften deden. Het was nog vroeg maar al licht, en uit openingen van opeengestapelde lemen bouwsels kropen donkere lichamen. Op weg naar het

openbare toilet dat deed denken aan een verwaarloosd voetbalveld. Dit lemen cellenstelsel als onderkomen! Deze mensenraat! Die privacy-arme schepsels! Droom ik? Andere wereld? En dat, nog geen dag vliegen! Arm ja, daar had hij veel over gehoord, gelezen, soms nagedacht. Maar zó miserabel!

‘Hotel Meridien, sir,’ kondigde de man achter het stuur aan. Hij vroeg acht euro alsof de Indiase rupee voor buitenlanders niet bestond. Lucas gaf hem een biljet van tien en knikte dat het zo goed was. Een secondenlang gevouwen handengroet volgde. Met een emotionele blik die verbazing noch ongeloof over zo veel vrijgevigheid verried, tufte de man weg.

Zou hij een auto met chauffeur huren en daarmee naar het zuiden reizen? Na wat gesprekjes met de hotelreceptie nam hij een vliegtuig naar het zuidelijker Kochi, het vroegere Cochin. De miljoenenstad Mumbai was te onoverzichtelijk om daar zijn zoektocht te beginnen naar de mystiek van India en de goeroes. Cochin was een kleinere stad en een goed uitgangspunt voor tochten in Zuidwest-India.

‘In Cochin kun je de trein of een auto met chauffeur nemen naar noord, zuid of landinwaarts. Hier in Mumbai is alles veel chaotischer,’ sprak de receptionist met het gezag van iemand die met het regelen van wat dan ook geen moeite scheen te hebben. Een man van de wereld. Een kleine wereld, van dienst en wederdienst. Ongetwijfeld bekend ook met het doolhof der lusten.